

Hind 10 senti

E E S T I G A I D I D E

2. suurlaager

Fr. S. Kreutzwaldi
Eesti NAY Sihtk
Reumatikog

AR

110 507

27. juunist — 6. juulini
1936. a. Kiidjärvel

371.833474.2B)

An 936

Eesti

Gdr. LIISBET JUSKE,
Laagri vanem.

LAAGRI JUHATUS.

Laagrivanem — gdr. L. Juske.

Abid — pr. Tiit, pr. Marran.

Laagrijuht — gdr. E. Karik.

Abi — gd. L. Roorand.

Sekretärid — gdr. S. Elken, gdr. E. Kukk.

Väliskülaliste juht — gdr. A. Rezold.

Matkade juht — gdr. L. Mattisson.

Propaganda juh — gdr. E. Arro.

Lõkke üldjuht — gdr. E. Kukk.

Trantspordi juht — n. gdr. H. Viljak.

Võimluse juht — pr. Marran.

Mängude juht — n. gdr. H. Viljak.

Ajalehe toimetaja — gdr. L. Mattisson.

Poe juht — gdr. G. Pääsuke.

Käskude täitjad — gd. V. Hünerson, gd.
S. Tomingas.

Gaidlus Eestis

Esimene gaidrühm asutati 1919. a. märtsis Tallinnas, millele peagi järgnes teisi rühmi. 1920./21. a. asutati gaidrühmi Tartusse, Valka ja hiljem teistesse linnadesse. Alul kuulusid need rühmad skautide malevate alla. Esimestena asutasid iseseisvad gaidmalevad Tallinn, Tartu ja Valga, kuid koostöö skautidega jätkus. Nii võtsid gaidid 1921. ja 1923. aastal peetavaist skautide nõupidamisist sõnaõigusega osa. A. 1926 kutsusid gaidid kokku oma I üleriikliku kongressi Tallinnas, kus võeti vastu Eesti Gaidide Maleva Põhimäärus. Sellest ajast alates peetakse igal aastal gaidjuhtide nõupidamisi, juhtlaagreid üleriikliku tähtsusega küsimuste arutlemiseks ja juhtide praktiliste teadmiste täiendamiseks.

Praegu on Eestis üle 2000 gaidi, kes kuuluvad Eesti Gaidide Maleva alla, mille keskkorraldajaks on Peastaap (asut. 14. dets. 1924) eesotsas peavanema gdr. E. Hünersoniga (Lossi tän. 32, Tartu).

A. 1933 peeti Narva-Jõesuus I Eesti Gaidide Suurlaager. 1934. a. peeti üleriiklik juhtide õppe-laager Pärnu — Doberanis, 1935. a. Võru — Kubjal. Ja nüüd, kolmandal aastal peale I suurlaagert, toimub II Eesti Gaidide Suurlaager Kiidjärvel.

E. HÜNERSON,
Eesti Gaidide Peavanem

Armsad gaidid!

Läheneb aeg, mil jälle üle riigi kokku tulete ilusasse kodumaa kohta, et oma talvel kogutud oskusi tööle rakendada, et jagada üksteisega koondistel omandatud teadmisi ja kogemusi, et lõbusalt veeta mõned päevad kosutavaks puhkuseks ja siiski värskendavaks ergutuseks. Need, kes on olnud I Gaidide Suurlaagris Narva-Jõesuus, kindlasti soovivad uuesti läbi elada ilusaid laagripäevi, lõbusaid, millede pisikestes raskusteski ei puudunud oma võlu, ja teised lähevad saama esimesi muljeid ja elamusi.

Gaidid, igaüks teist peab kord läbi elama laagri; seal alles areneb teis õige gaidi vaim, õige gaidi osavus.

Läheme kõik laagrisse! Kiidjärve ilus loodus kutsub meid, männimets meelitab!

E. Hünerson

Loodus ja inimene

Gaidlus viib meid ikka jälle loodusse. Eks teostu gaidi areng peamiselt looduseuurimise ja metsa jõu kasutamisega, milleks igasuguseid võimalusi annab laager. Laagriväli on me tegelik õpetaja-kasvataja. Kogu me talvine töö pole muud, kui ettevalmistus laagrieluks. Sää! läheneme loodusele, suurele kasvatajale, sää! õpime enesedistsipliini, sää! omame väärtusi, milliseid lahtisel käel jagab inimesele loodus — oleme rõõmsad ja kurvadki ühes loodusega. Kui palju pingutust, enese harjumiste mahasurumist ei nõua meilt lõbus laagrielu!

Noored, tulge minuga lühikesele matkale loodusse!

Jätame kõrvale päikese, värsket õhu ning vee arendava mõju me kehale, sellegi, et õpetab meid hoiduma haigusist, juhib meid tervishoiu nõudeile. See kõik meile tuntud, sest oleme ju enamuses need, kes sportides veedavad vabu tunde keset kaunimat loodust, olgu see talvel ääretuil lumeväljul või suvel vees ja päikeses.

Loodus oma piiramatute võimalustega on südame, vaimu ja keha arendaja.

Milles avaldub looduse kasvatav-õpetav väärtus? Ta õpetab meid vaatlema, võrdlema, mõtisklema; arendab me vaimseid võimeid ja teadmisi, rikastab me ilumeelt, fantaasiat; peletab mured, nukruse; harjutab enesedistsipliini — on meile suurimaks kasvatajaks, õpetajaks.

Me liigume aga sageli kinnisilmi keset loodust...

Liikudes avasilmi keset loodust rikastub me ilumeel, fantaasia. Loodus on ju kunsti algkodu. Lapsena jäävad kustumatud hääled hinge, mis hiljem kujundavad meis loovaid jõude.

Harjumus loodust vahenditult vaadelda, arendab ausat meelt ja otsekohest, õpetab põlgama valet.

Loodus kasvatab meid inimesiks, kelle kõrgemaks mureks on tõe otsimine tõe enese pärast, mitte et saavutada kuulsust või tasu.

Lisbet Juske

Laagri vanem, gdr.

Gdr. E. KARIK,
Laagrijuht.

Juba maikuul mõtleb iga gaid suvisele laagrielule. Ammuoodatud päev on ju 27. VI, sest siis hakkab gaide kokku tulema Kiidjärvele küll rongiga, küll jalgsi, kõigil säravad silmad, süda kerge, ja nad on õnnelikud. Huvi tekitab laagri saabumine, üles ehitamine, söögivalmistamine, laagrituli, laagrivalve. Meie kõik tuleme laagri, et otsida ja leida suurt elumõtet. Magus õnnearin täidab südant, nagu äraseletatult vaatab silm taevalikku loodusesse. Mured, kurvastused ja salavalud vaikivad me hinges, karm elutõde uinub silmapilguks. Metsa ilus ja värskuses me ammutame endile tervet ja elurõõmsat vaimu, kasvatame enese üle valitsemist ja seepidist distsipliini. Ja sealjuures ühendab meid kõiki gaidluse vaim ja suur armastus. Laagris keeb elu ja askeldus päev läbi, siin valitseb terve mõte ja terve rõõm. Laagrist lahkudes võtame kaasa paremad mälestused — mälestused, mis meid aitavad elu raskemil päevil ja mis kaua ei unune.

E. Karik
gdr., laagrijuht.

Gdr. S. ELKEN,
Eesti Gaidmaleva Pea-
staabi sekretär.

Laager - see on gaidluse paradiis

Ei suuda kujutella gaidi, kes jääb rahulise südamega eemale laagrist.

Kümnepäevane laager annab sageli võrratult rohkem oskusi, teadmisi ja kogemusi gaidluse alal, kui kümme aastat kestnud tavaline tegelemine gaid-organisatsioonis.

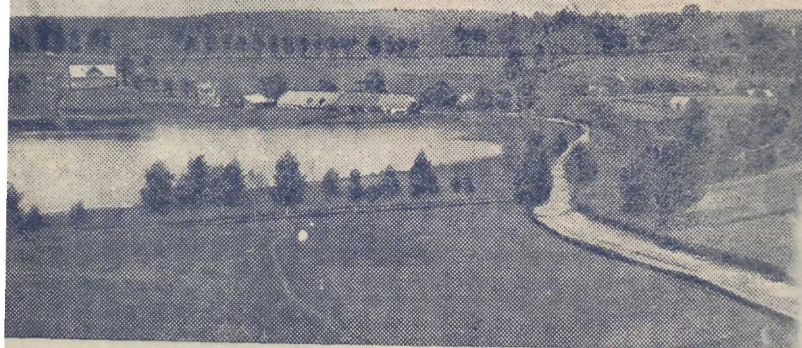
Laager — see on gaidluse paradiis.

Elades keset järvi, jõgesid, metsi, tunnetame iga rakukesega kodumaa looduse lõpmatut ilu, õpime tundma tõelist elurõõmu, värskust ja töötahet ning oleme uhked oma Eesti isamaale ja tema võrratule põhjamaisele kaunidusele. Oleme eestlased, jälle vana looduse ürgrahvas, kes seisab omal, vabal pinnal.

Sigrid Elken

Eesti Gaidmaleva Peast. sekr.

Lõuna-Eesti maastik.

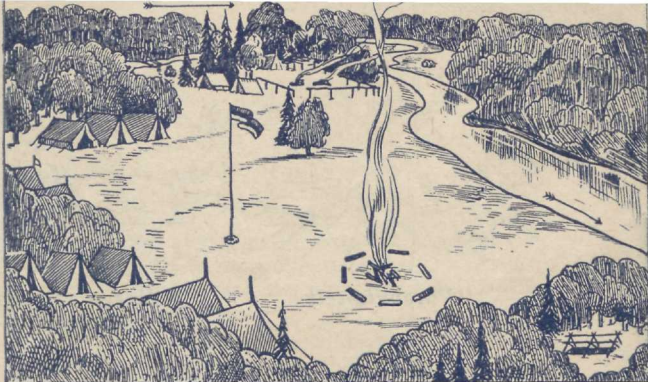
Kiri Sinule

Meeles kas Sul meie ühised suvepäevad — meie armsad laagrid, meie mõnusad matkad? Mäletad kas neid põnevaid päevi tulvil tuld ja vaimustust kõige vastu, mis pakub laagrielu? Meeles kas Sul lõkkeõhtud, öövalve — korrad? Kas unustada suutnud oled need loodusrüpes veedet päevad, ööd? Päevad, kord päikesekullas säravad, mil taevas nii sinine, ja õhk nii lõpmata selge, mil merekohin, puiesahin, tuulepaitus nii otsata õrnutsev, lilledõhn nii meeldivalt mahe? Või jälle päevad, mil taevas süngelt mustjas-hall, vihma- piisku langeb rabinal telgile, mil välgu tulenooled sähvivad su ümber, ja metsahäälitsus, merehingus, maa- ja lillehõng on sootuks teistsugune? Kas mäletad, kuis jälgisime taevavõlvi vahelduvat ilu, pilvede rännakuid, metamorfoose? Kas suutnud unustada sa päikese tõusu, loojangu, kuu kuma, tähtede virvenduse? Ununenud kas Sul nende päevade-ööde kaaslased, kellega käsikäes sammusid matkateed, külg külje kõrval rassisid töötunnil, veetsid aega mängu ja spordiväljal? Meeles kas Sul see, kuis laagri või matka lõpul ulatades käed möödunud päevade parimaile kaaslasile, töötasid jällenägemist, koosolu tulevais laagreis? Kas mäletad Sa seda kõike? Mõtle hetk, kõigest sellest ja kõigist neist kunagisist kaaslasist! Kui unustanud Sa ei ole seda, kui meeles Sul veel need, siis — kui nüüd Kiidjärvelt kostub laagrivile, siis Sinagi seda kuuled ja sinna tuled!

Endla Kukk

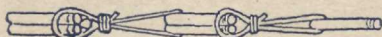
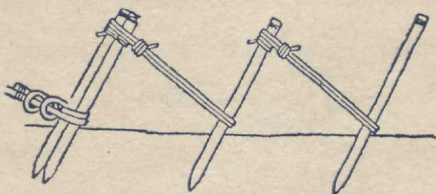
gdr.

Laagri päevakava:

- Kell 8.00— Tõusmine.*
- „ 8.10— 8.50 võimlemine ja pesemine.
- „ 8.50— 9.15 hommikueine.
- „ 9.15—10.00 laagri korraldamine ja ülevaatus.
- „ 10.00—10.15 palve, liputõstmine.
- „ 10.15—14.00 vaba aeg (ujumine, jalutuskäigud, mängud).
- „ 14.00—15.00 lõuna.
- „ 15.00—16.00 vaikne tund.
- „ 16.00—20.00 vaba aeg.
- „ 20.00—20.30 õhtueine.
- „ 20.30—21.00 vaba aeg.
- „ 21.00—21.15 palve, lipulangetamine.
- „ 21.15—21.30 ümber riietumine lõkkeks.
- „ 21.30—22.45 lõke.
- „ 22.45—23.00 telkidesse.
- „ 23.00— 8.00 vaikus.

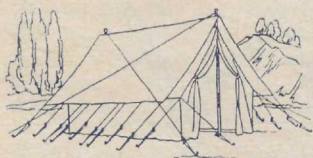
Püramiid-telk.

Kerge rännak-telk.

Laagripäevade jaotus.

- Juuni 27. laupäev — saabumine, laagri ehitamine, lõkkel suurlõkke laulude üldproov.
- „ 28. pühapäev — laagri pidulik avamine; suurlõkke, külaliste päev.
- „ 29. esmaspäev — luuremängud.
- „ 30. teisipäev — orienteerumismängud; kella 16—20 külalised.
- Juuli 1. kolmapäev — ekskursioon Petseri.
- „ 2. neljapäev — külaliste päev.
- „ 3. reede — ekskursioon Võrru, Munamäele.
- „ 4. laupäev — võistlusmängud kella 16—20.
- „ 5. pühapäev — külaliste päev, suurlõkke.
- „ 6. esmaspäev — laagri mahavõtmine, ärasõit.

Kahekordse katusega salgatelk.

Lihtis majakujuline telk.

LAAGRI KODUKORD.

Laagrisviibija kohustub laagris maksvast korrast kinnipidama ja laagri vanema või abivanema ja üldjuhi korraldusi täpsalt täitma. Kodukorra ja laagri päevakorra määruste vastu eksimise ja korduvalt sobimatu käitumise korral järgneb otsekohe punktide mahavõtmine ja vali noomituse, ja raskema eksimise puhul võib järgneda laagrist kojusaatmine.

Gaid peab oma rühmajuhi sõna kuulma ja ei tohi enesele haavavaks lugeda, kui laagri vanem või laagrijuht kodukorra nõuetele ja määrustele vastavalt teostab järelepärimisi või järelevalvet, sest üks tähtsamaid ülesandeid on gaidede kasvatada distsipliini mõttes.

Laagri päevakorra määrab laagrijuht ühes vanemaga. Muudatused on võimalikud ainult laagri vanema loaga. Laagri piirides ja telkides valitsegu vaikselt tunnil täielik vaikus.

Gaid hoolitsegu piinlikult puhtuse eest. Riietus olgu korralik, kantagu hoolt kõigi oma asjade eest, ärgu visatagu mingisuguseid jäänuseid laagriplatsile, vaid ainult selleks määratud kohtadesse. Päeval telgis lamamine ei ole lubatav.

Gaide palutakse sööma ilmuda täpselt määratud ajal, mida meelde tuletatakse vileandmisega. Rõivasutus söögiaegadel — vorm või laagrikittel. Söögilauast lahkumine sünnib üheskoos, pidades silmas lauasviibiva vanema juhi ülestõusmist. Erilistel juhtudel pöördugu gaid lauasviibiva juhi poole. Söögi üle rääkimisest omavahel tuleb gaidel hoiduda — kellel on põhjus söögiga rahulolematuseks, teatagu laagri vanemale või laagrijuhile.

Gaidi süü läbi kaduma läinud, rikutud või hävitatud asjade väärtuse tasub gaid.

Köögitelgis viibimine peale korrapidajate, on gaididel keelatud.

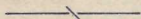
Telkides ei tohi gaidid ilma laagri vanema erilise loata võtta vastu võõraid ega tuttavaid. Väljaspool laagrit viibimine on lubatud ainult gaidvormis. Keelatud on laagrist lahkumine väljaspool vaba aega ilma laagri vanema või abivanema loata, laagri piirides iga sugune tuletgemine ja tikkude süütamine ja lisatoidu toomine, välja arvatud puuvili ja marjad. Suplemine valveta on keelatud; keelust üleastumisele järgneb otsekohe kojusaatmine.

Laagri kulud.

Registreerimismaks igalt osavõtjalt — 50 senti, mille eest saab magamisõled ja varustise transpordid Kiidjärve jaamast laagrikohani ja tagasi.

Päevane toiduraha — 50 senti igalt osavõtjalt.

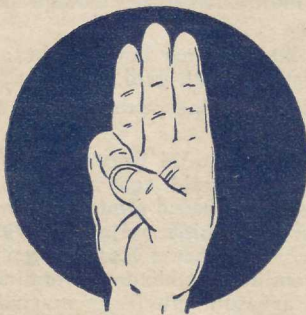
Sõit raudteel kodukohast laagri ja tagasi 75% hinnaalandusega Peastaabi poolt välja antud nimelise tunnistusega.

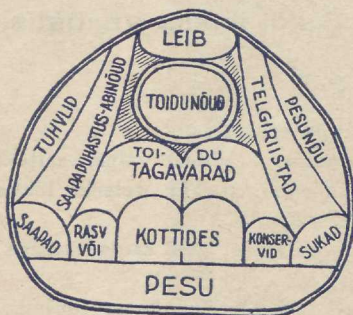
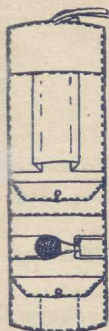
Ekskursioonide võimalusi.

Laagri kestes on ettenähtud kaks ekskursionni:

- 1) 1. juulil Petseri;
- 2) 3. juulil Võrru, Munamäele;
- 3) peale laagrit ekskursion välis- ja kodumaa gaidede järgmisel marsruudil: Kiidjärve — Tartu — Emajõe mööda Peipsi järvele — Vasknarva — Narva — Narva-Jõesuu — Kohtla — Rakvere — Tapa — Tallinn — Pärnu — Haapsalu-Paralepa — Tallinn.

Laagri varustis.

Peale iga gaidi isikliku varustise tuleb kõigil malevate rühmitustel kaasa võtta oma all-laagri ulatuses tarvilik üldvarustis — telgid, köögivarustis, tööriistad jm. (Lähemalt, gaidi käsiraamatus lhk. 49, 50).

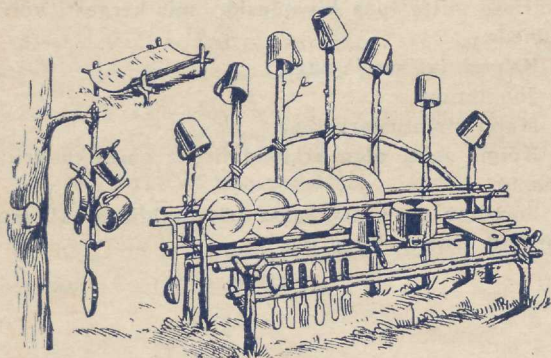
Toidustamist korraldab iga maleva iseseisvalt, väljaantud toiduainetest.

Soovitav on, et igal all-laagril oleks oma laagrimüts.

Võistlus eeskujuliku lipu saamiseks.

Hindamisele tuleb:

1. Telgi kord ja kaunistus.
2. Täpsus aegades.
3. Vormi korralikkus ja liikumine väljaspool laagrit vormis.
4. Vaikus magamisel ja vaikselt tunnil.
5. Sport ja mängud.
6. Lõkke-numbrid.
7. Laagri koristamine.

Gaidi isiklik varustis.

Gaidi täisvorm.

Palitu.

Seljakott ja selle sisu.

Vaip, soovitav 2 villast vaipa, esiteks võimalik-
kude öökülmade pärast, ja teiseks lõkktule äärde
kaasavõtmiseks.

Ei ole soovitav, et gaid sama vaibaga heidab ma-
gama, millega käis lõkktulel.

Põhukott, mis võetakse kaasa tühjana ja kohapeal
täidetakse.

2 lina.

Villane kampsun.

Üks paar vahetuspesu, kuna vihma puhul võib
saada märjaks.

Tagavarasukad.

Spordiülikond.

Ujumistrikoo.

Laagrimüts, soovitav kogu salgale või rühmale
ihesugune.

Laagrikittel.

Kerged kingad.

Taskurätikud.

Seep ja käterätt.

Hambahari ja pulber või pasta.

Nõel, niit ja tagavaranööpe.

2 taldrikut, sügav ja madal, soovitav emailitud.
Laagrisse mitte tuua kivinõusid, mis kergesti võivad
puruneda.

Kahvel, lusikas ja nuga.

Joogikruus.

Mapp kirjutustarvetega.

Kõigil asjul olgu äratundmiseks omaniku eriline
märk.

Soovitav on võtta kaasa päevapildiaparaat, muu-
sikariistu, laulude kogu jne.

*Skautluse ja gaidluse
üleilmlised juhid Lord
ja Lady Baden-Powell
ühes Eesti Gaidide Ma-
leva Peavanema pr. E.
Hünersoniga Pax-Hill
mõisas Inglismaal.*

Välislaagrid ja treening-võimalused, milliseid on pakutud eeloleval suvel eesti gaidjuhtidele.

22. VI — 2. juulini. Üleilmeline Gaidide Kongress Rootsis, mille avab üleilmeline peavanem Lady Baden-Powell, ja mille presidendiks on Rootsi printsess Sibylle.

Kongressi ajal ettenähtud vastuvõtud kroonprintsess Luise, printsess Sibylle ja Stockholmi linnavalituse poolt.

3.—13. VII — Rahvusvaheline Taani laager (Det Danske Pigespejderkorps, Island of Fyn, Denmark).

2.—15. VIII — Rahvusvaheline vanemgaidide konverents „Our Chalet“ s Šveitsis.

17.—24. VIII — Vanemgaidide juhtide treeningkursus Šveitsis.

27. V — 28. X — Kahenädalised treening-kursused Ameerikas (Camp Edith Macy).

1. 20/10169a

Eesti

Eesti Gaidide Maleva kirjastus.

E. K.-Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus 1936.